

С. М. Мастепан

МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ТЕХНІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА РЕМОНТУ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Обґрунтовується схема протікання виробничого процесу підприємства автомобільного транспорту і важливість моніторингу його складових на підставі процесного підходу. Запропоновано алгоритм проведення моніторингу техніко-технологічного потенціалу підприємства

Ключові слова: моніторинг, виробничий процес, технологічне устаткування

1. Постановка проблеми

Існуючі підприємства автомобільного транспорту (ПАТ) не можуть забезпечити дорожньо-транспортні засоби (ДТЗ) якісними послугами технічного обслуговування (ТО) і ремонту (Р). У першу чергу це пов'язано з тим, що багато елементів (підрозділів, служб, відділів) системи виробництва послуги розглядаються відокремлено. Вважається, якщо елементи системи функціонують ефективно, то і підприємство функціонує ефективно. В умовах надлишку всіх ресурсів такий підхід може спрацювати, але в умовах дефіциту буде знижуватися виробничий потенціал підприємства та його рентабельність.

2. Аналіз останніх досліджень і публікацій

Система виробництва ТО і ремонту ДТЗ є складною системою, кібернетичною [1]. З чого випливає, що ефективне функціонування технічної служби ПАТ можливо і в тому випадку, коли окремий її елемент не працює. Або працює не досить ефективно з точки зору елемента як самостійної системи (зсередини). У першому випадку його можна вільно виключити з системи [2], в другому потрібно встановити рівень ефективності достатній для системи виробництва ПАТ.

Розробка ефективного виробничого процесу підприємства і його удосконалення повинні відбуватися з урахуванням підходу до управління і моніторингу [3].

Для визначення ефективності виробничого процесу необхідно оцінювати відповідність його реальних показників до заданих, а конкурентоспроможність підприємства, в деякій мірі, співвідношенням і динамікою змін показників виробничого процесу. Для такого оцінювання рекомендують показники результативності [4].

3. Мета статті

Підвищити ефективність виробничого процесу ПАТ шляхом моніторингу якості ТО і ремонту ДТЗ.

4. Матеріали і результати дослідження

Загальний виробничий процес можна представити сукупністю складових окремих процесів, що підлягають моніторингу.

Для ефективного функціонування виробничого процесу необхідно:

- аналізувати можливість та перспективи забезпечення підприємства матеріальними, трудовими, фінансовими і інформаційними ресурсами;
- вивчати та аналізувати середовище, в якому експлуатуються автомобілі та формуються обсяги робіт з їх технічного обслуговування і ремонту (дорожні, кліматичні умови, середні швидкості руху на дорогах, умови навантаження, розвантаження тощо та інші за можливістю);
- аналізувати насиченість і формування ринку автосервісних послуг (встановлення потенційних обсягів робіт, загальних та за окремими видами, вивчення динаміки їх змін тощо);
- оцінювати рівень застосовуваних на підприємстві технологій, методів і способів організації робіт з ТО і Р порівняно з існуючими та формування напрямків їх розвитку для забезпечення виробничого процесу;
- оцінювати рівень кадрового забезпечення та формувати напрямки підвищення кадрового потенціалу та ефективності його використання;
- оцінювати рівень та формування напрямків розвитку техніко-технологічного забезпечення ТО і ремонту ДТЗ;
- оцінювати відповідність задіяних на підприємстві стандартів, норм та нормативів до існуючого законодавства та рівня інших складових системи виробництва послуг ТО і ремонту ДТЗ. Та формувати напрямки розвитку системи нормування з метою підвищення якості виробничого процесу ПАТ;
- формувати та корегувати систему показників, визначати умови їх отримання, аналізувати і оцінювати якість виробництва ТО і ремонту

ДТЗ. Розробляти загальні процедури, окремі заходи і процеси, що будуть забезпечувати якість виробничого процесу.

Важливою складовою моніторингу якості і найдорожчою, внаслідок все більш технологічного розвитку автомобільного транспорту, є оцінка рівня та формування напрямків розвитку техніко-технологічного забезпечення ТО і ремонту ДТЗ. Тобто це система спостережень за динамікою відхилень від науково-технічних досягнень техніко-технологічного рівня підприємства. Яка дозволяє вирішити такі основні завдання:

- отримання об'єктивної інформації про хід розвитку технологічних процесів;
- оцінка стану техніко-технологічного забезпечення виробництва послуг, виявлення причин низького рівня, аналіз інформації з метою залучення і впровадження сучасних науково-технічних розробок;
- підготовка методичних розробок, рекомендацій, положень, спрямованих на врахування факторів негативного і позитивного впливу на розвиток техніко-технологічного забезпечення виробничого процесу.

Для реалізації моніторингу необхідно мати сукупність індикаторів – показників техніко-технологічного стану виробничого процесу, тобто технологічної бази ПАТ.

Відповідно до рівня радикальності інноваційних перетворень можливими є такі напрями розвитку технологічної бази:

- 1) зміна типу виробництва;
- 2) впровадження нових технологій та технологічних процесів;
- 3) реінжиніринг технологічних процесів;
- 4) заміна окремого технологічного процесу або його елементів;
- 5) оновлення та перепроектування технологічного оснащення.

5. Висновки

Постійно підвищувати ефективність виробничого процесу ПАТ можна тільки за умови неперервного моніторингу якості окремих процесів виробництва послуг ТО і ремонту ДТЗ.

Література

1. Волков, В.П. Технологічне обладнання для підприємств автомобільного транспорту : підручник [Текст] / В.П. Волков, В.М. Міщенко, О.П. Кравченко, І.К. Шаша, І.А. Мармут, А.В. Міщенко, М.В. Байцур, І.Ю. Сараєва; під заг. ред. В.П. Волкова – Харків : ХНАДУ, 2010. – 556 с.
2. Карпенко, Е.А. Потенциал производственной системы: сущность, методика оценки, процесс актуализации: монография [Текст] / Е.А. Карпенко – Гомель: Учреждение образования «Гомельский государственный технический университет имени П. О. Сухого». – 2003. – 377 с.
3. Сирота, В.М. Забезпечення професійного навчання

робітників підприємств автосервісу [Текст] / В.М. Сирота, В.С. Кузьмін, А.І. Казмерчук, Т.В. Волобуєва // Materialy VII mezinarodni vedecko – praktika conference “Vedecky prumysl evropskeho kontinentu - 2011”. – Dil 25. Technicke vedy: Praha. Publishing House “Education and Science” s.r.o – 104 с. – С. 55 - 57.

4. Гарачук, О.В. Напрямки оцінки результативності виробничого процесу підприємства автосервісу [Текст] / О.В. Гарачук, В.С. Кузьмін, В.В. Масло // Materialy VII mezinarodni vedecko – praktika conference “Vedecky prumysl evropskeho kontinentu - 2011”. – Dil 25. Technicke vedy: Praha. Publishing House “Education and Science” s.r.o – 104 stran., с. 53 - 55

МОНИТОРИНГ КАЧЕСТВА ТЕХНИЧЕСКОГО ОБСЛУЖИВАНИЯ И РЕМОНТА ДОРОЖНО-ТРАНСПОРТНЫХ СРЕДСТВ

С. Н. Мастепан

Обосновывается схема протекания производственного процесса предприятия автомобильного транспорта и важность мониторинга его составляющих на основании процессного подхода. Предложен алгоритм проведения мониторинга технико-технологического потенциала предприятия

Ключевые слова: мониторинг, производственный процесс, технологическое оборудование

Сергей Николаевич Мастепан, кандидат технических наук, доцент кафедры технической эксплуатации и сервиса автомобилей им. Говоруценко Н.Я. Харьковского Национального автомобильно-дорожного университета, тел. (050) 965-20-38, e-mail: mastepans@gmail.com

MONITORING OF QUALITY OF MAINTENANCE SERVICE AND REPAIR OF ROAD AND TRANSPORT MEANS

S. Mastepan

Substantiates the manufacturing process flow diagram of road transport companies and the importance of monitoring its components on the basis of the process approach. An algorithm for monitoring the technical and technological capacity of the enterprise

Keywords: monitoring, manufacturing process, process equipment

Sergey Mastepan, Ph.D., assistant professor of technical maintenance and service vehicles to them. Govoruschenko NY Kharkov National Automobile and Road University, tel. (050) 965-20-38, e-mail: mastepans@gmail.com